

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

21. října 2020 *

„Řízení o předběžné otázce – Státní podpory – Článek 107 odst. 1 SFEU – Pojem ‚státní prostředky‘ – Rozšířená odpovědnost výrobců – Organizace odpovědnosti výrobců oprávněná orgány veřejné moci vybírat finanční příspěvky od subjektů uvádějících určité výrobky na trh, aby na jejich účet zajistila plnění jejich zákonné povinnosti zpracovávat odpady z těchto výrobků – Finanční podpory vyplácené touto organizací odpovědnosti výrobců smluvním provozovatelům systémů třídění odpadu“

Ve věci C-556/19,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Conseil d'État (Státní rada, Francie) ze dne 12. července 2019, došlým Soudnímu dvoru dne 22. července 2019, v řízení

Eco TLC

proti

Ministre d'État, ministre de la Transition écologique et solidaire,

Ministre de l'Économie et des Finances,

za účasti:

Fédération des entreprises du recyclage,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení J.-C. Bonichot, předseda senátu, R. Silva de Lapuerta (zpravodajka), místopředsedkyně Soudního dvora, L. Bay Larsen, M. Safjan a N. Jääskinen, soudci,

generální advokát: G. Pitruzzella,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Eco TLC par F. Moliniém, avocat,
- za Fédération des entreprises du recyclage A. Gossementem, avocat,

* Jednací jazyk: francouzština.

- za francouzskou vládu A.-L. Desjonquères a P. Dodellerem, jako zmocněnci,
 - za Evropskou komisi A. Bouchagiarem, K.-P. Wojcikem a C. Georgievou-Kecsmar, jako zmocněnci,
- po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 28. května 2020,
- vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 107 SFEU.
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společností Eco TLC na straně jedné straně a ministre d'État, ministre de la Transition écologique et solidaire (místopředseda vlády, ministr životního prostředí, Francie) a ministre de l'Économie et des Finances (ministr hospodářství a financí, Francie) na straně druhé, jehož předmětem je legalita vyhlášky, kterou se valorizuje finanční podpora vyplácená společnostmi Eco TLC smluvním provozovatelům systémů zpracování odpadů z textilních oděvů, bytového textilu a obuvi.

Právní rámec

- 3 Článek L. 541-10-3 code de l'environnement (zákoník o životním prostředí) ve znění použitelném na věc v původním řízení (dále jen „zákoník o životním prostředí“) stanoví:

„Od 1. ledna 2007 má každá fyzická nebo právnická osoba, která v rámci své profesní činnosti uvádí na tuzemský trh nové textilní oděvy, obuv nebo bytový textil určené pro domácnosti, povinnost přispívat na recyklaci a zpracování odpadů z těchto výrobků nebo takovou recyklaci a zpracování zajistit.

Od 1. ledna 2020 má povinnost stanovenou v prvním pododstavci rovněž každá fyzická nebo právnická osoba, která v rámci své profesní činnosti uvádí na tuzemský trh hotové bytové textilní výrobky s výjimkou výrobků, které jsou prvky bytového zařízení nebo jsou určeny k ochraně prvků bytového zařízení nebo k jejich okrášlení.

Osoby uvedené v prvním a druhém pododstavci splní tuto povinnost:

- hrazením finančních příspěvků organizaci s oprávněním vydaným společnou vyhláškou ministra odpovědného za ochranu životního prostředí a ministra odpovědného za průmysl a která uzavřela smlouvu s provozovatelem systémů třídění odpadů a územními celky nebo sdruženími územních celků pověřenými nakládáním s odpady a vyplácí jim finanční podporu na jimi zajišťovanou recyklaci a zpracování odpadů uvedených v prvním a druhém pododstavci; nebo
- tím, že v souladu se specifikacemi zavedou individuální systém recyklace a zpracování odpadů uvedených v prvním a druhém pododstavci schválený společnou vyhláškou ministra odpovědného za ochranu životního prostředí a ministra odpovědného za průmysl.

Podrobnosti k provedení tohoto článku, zejména způsob výpočtu příspěvku, podmínky, za jakých je podporováno zapojení osob obtížně hledajících zaměstnání, a sankce v případě nesplnění povinnosti uložené v prvním pododstavci, se stanoví nařízením vlády přijatým na základě stanoviska Conseil d'État [(Státní rada, Francie)].“

- 4 Podle druhého pododstavce článku R. 543-214 zákoníku o životním prostředí každá organizace k žádosti o oprávnění doloží, že má dostatečnou technickou a finanční způsobilost k tomu, aby mohla řádně provádět požadované činnosti a podporovat prostřednictvím uzavíraných smluv a přerozdělování vybíraných finančních příspěvků opětovné použití, recyklaci, materiálové využití a zpracování odpadů uvedených v článku L. 541-10-3, a uvede podmínky, za jakých zamýšlí splnit jednotlivé body specifikací, s nimiž bude toto oprávnění spojeno.
- 5 Podle prvního pododstavce článku R. 543-215 zákoníku o životním prostředí určí oprávněná organizace celkovou částku finančních příspěvků, kterou jí mají uhradit osoby uvedené v prvním pododstavci článku L. 541-10-3 tohoto zákoníku tak, aby každoročně pokryla náklady vyplývající z plnění specifikací uvedených v článku R. 543-214 téhož zákoníku.
- 6 Podle článku R. 543-218 zákoníku o životním prostředí obsahují specifikace uvedené v článku R. 543-214 tohoto zákoníku zejména určení cílových objemů roztríděného, znovu použitého, recyklovaného nebo využitého odpadu, jakož i cíle týkající se zapojení osob obtížně hledajících zaměstnání ve smyslu článku L. 541-10-3 téhož zákoníku a stanoví snížení příspěvku vypláceného provozovatelům systémů třídění odpadů pro případ, že nedodrží stanovený minimální cíl zapojení takových osob.
- 7 Arrêté du 3 avril 2014 relatif à la procédure d'agrément et portant cahier des charges des organismes ayant pour objet de contribuer au traitement des déchets issus des produits textiles d'habillement, du linge de maison et des chaussures, conformément à l'article R. 543-214 du code de l'environnement et portant agrément d'un organisme, en application des articles L. 541-10-3 et R. 543-214 à R. 543-224 du code de l'environnement (vyhláška ze dne 3. dubna 2014, kterou se upravuje řízení o vydání oprávnění, stanoví specifikace pro organizace, předmětem jejichž činnosti jsou příspěvky na zpracování odpadů z textilních oděvů, bytového textilu a obuvi podle článku R. 543-214 zákoníku o životním prostředí, a vydává jedné organizaci oprávnění podle článků L. 541-10-3 a R. 543-214 až R. 543-224 zákoníku o životním prostředí) (JORF ze dne 14. května 2014, s. 7969; dále jen „vyhláška ze dne 3. dubna 2014“), bylo společnosti Eco TLC vydáno oprávnění vybírat od subjektů uvádějících na trh textilní oděvy, bytový textil a obuv (dále jen „dotčené textilní výrobky a obuv“) finanční příspěvky na zpracování odpadů z těchto výrobků a vyplácet je, v souladu se specifikacemi obsaženými v příloze vyhlášky, ve formě finančních podpor zejména provozovatelům systémů třídění odpadů.
- 8 Příloha vyhlášky ze dne 3. dubna 2014, nadepsaná „Specifikace k oprávnění organizace odpovědnosti výrobců vydanému podle článků L. 541-10-3 a R. 543-214 až R. 543-224 zákoníku o životním prostředí na období let 2014–2019“, má sama několik příloh. Mezi ně patří příloha III, nadepsaná „Sazebník finančních podpor vyplácených smluvním provozovatelům systémů třídění odpadů v roce N+1 za rok N“, ve které je určen způsob výpočtu jednotlivých druhů finančních podpor, které mohou být vyplaceny smluvním provozovatelům systémů třídění odpadů, a sice podpory na udržitelnost, podpory na třídění za účelem materiálového využití a podpory na rozvoj. Uvedená příloha mimo jiné stanoví, že výše podpory na udržitelnost se rovná součtu podpor na udržitelnost z titulu materiálového využití, energetického využití a odstranění odpadů, a že výše podpory na udržitelnost z titulu materiálového využití se vypočte tak, že se „množství vytríděného odpadu, který byl materiálově využit (opětovné použití + recyklace + jiné způsoby materiálového využití)“, vynásobí koeficientem o hodnotě 65 eur za tunu.
- 9 Arrêté du 19 septembre 2017 portant modification de l'arrêté du 3 avril 2014 (vyhláška ze dne 19. září 2017, kterou se mění vyhláška ze dne 3. dubna 2014) (JORF ze dne 4. října 2017, text č. 5; dále jen „vyhláška ze dne 19. září 2017“), provedla valorizaci podpory na udržitelnost. Podle článku 1 této vyhlášky se koeficient pro výpočet této podpory zvyšuje pro podpory vyplácené od 1. ledna 2018 na 82,50 eura za tunu.

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 10 Eco TLC je organizace odpovědnosti výrobců oprávněná orgány veřejné moci vybírat od subjektů, které uvádějí na trh dotčené textilní výrobky a obuv, finanční příspěvky jako protiplnění za službu spočívající v tom, že na jejich účet zajišťuje jejich zákonnou povinnost zpracovávat odpady z těchto výrobků. Za tímto účelem Eco TLC uzavírá smlouvy s příslušnými provozovateli systémů třídění odpadů, kterým za recyklaci a zpracování odpadů z dotčených textilních výrobků a obuvi vyplácí různé druhy finančních podpor, konkrétně podporu na udržitelnost, podporu na třídění za účelem materiálového využití a podporu na rozvoj.
- 11 Zatímco vyhláškou ze dne 3. dubna 2014 byl koeficient pro výpočet podpory na udržitelnost z titulu materiálového využití stanoven na 65 eur za tunu, vyhláškou ze dne 19. září 2017 byla tato podpora valorizována zvýšením tohoto koeficientu pro částky vyplácené od 1. ledna 2018 na 82,50 eura za tunu.
- 12 Proti vyhlášce ze dne 19. září 2017 podala Eco TLC ke Conseil d'État (Státní rada, Francie) žalobu, ve které mimo jiné namítla, že tato vyhláška zavádí státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.
- 13 Předkládající soud poukazuje na to, že podle článku L. 541-10-3 zákoníku o životním prostředí, jenž upravuje zásadu rozšířené odpovědnosti výrobce, mají subjekty uvádějící na trh dotčené textilní výrobky a obuv povinnost přispívat na recyklaci a zpracování odpadů z těchto výrobků nebo takovou recyklaci a zpracování zajistit. Ke splnění této povinnosti musí tyto subjekty, jak upřesňuje předkládající soud, buď zajistit zpracování odpadů z dotčených textilních výrobků a obuvi samy, nebo přenést odpovědnost na oprávněnou organizaci s pověřením vybírat příspěvky od nich a na jejich účet zajišťovat zpracování těchto odpadů tak, že za tímto účelem uzavře smlouvy s provozovateli systémů třídění odpadů.
- 14 V této souvislosti předkládající soud zaprvé konstatuje, že Eco TLC je jedinou organizací s příslušným povolením a že se subjekty uvádějící na trh dotčené textilní výrobky a obuv rozhodly nezajišťovat zpracování odpadů z těchto výrobků samy.
- 15 Zadruhé upřesňuje, že sazebník finančních podpor, které Eco TLC vyplácí provozovatelům systémů třídění odpadu, byl vyhláškou ze dne 3. dubna 2014 stanoven v závislosti na cílech využití odpadu a zaměstnávání osob v sociálně obtížné situaci. Předkládající soud poznamenává, že v souladu s touto vyhláškou je Eco TLC povinna upravit výši příspěvků, které vybírá od subjektů uvádějících dotčené výrobky na trh, na úroveň nezbytně nutnou k tomu, aby mohla plnit své povinnosti, a sice vyplácet finanční podpory provozovatelům systémů třídění odpadu podle sazebníku stanoveného uvedenou vyhláškou a vykonávat různé činnosti zaměřené na prevenci a osvětu, přičemž nesmí vytvářet zisk ani jí nesmí vzniknout ztráta a není oprávněna vykonávat jakékoli činnosti v jiných oblastech.
- 16 Zatřetí a konečně předkládající soud uvádí, že státem jmenovaný státní cenzor se účastní zasedání představenstva společnosti Eco TLC, aniž má ovšem na nich hlasovací právo, je informován o podmínkách finančních investic plánovaných touto společností před jejich schválením představenstvem a může mít přístup ke všem dokumentům souvisejícím s finančním řízením uvedené společnosti, aby v případě nedodržení pravidel řádné finanční správy o tom informoval příslušné orgány státu, které jsou oprávněny uložit pokutu ve výši až 30 000 eur, či dokonce pozastavit nebo odejmout oprávnění. Upřesňuje, že s těmito výhradami má Eco TLC volnost při rozhodování v otázkách řízení a zejména že pro prostředky určené provozovatelům systémů třídění odpadu není stanovena žádná zvláštní vkladová povinnost.

- 17 Za těchto podmínek se Conseil d'État (Státní rada) rozhodla přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Musí být článek 107 [SFEU] vykládán v tom smyslu, že mechanismus, na jehož základě soukromoprávní nezisková organizace odpovědnosti výrobců, která je držitelkou oprávnění vydaného příslušnými veřejnými orgány, vybírá od subjektů, jež uvádějí na trh určitou kategorii výrobků a jež s ní podepsaly za tímto účelem smlouvu, příspěvky jako protiplnění za službu spočívající v tom, že na jejich účet zajišťuje zpracování odpadů z výrobků, které uvádějí na trh, a vyplácí provozovatelům systémů třídění a využívání takových odpadů dotace ve výši stanovené v oprávnění s ohledem na ekologické a sociální cíle, je třeba považovat za státní podporu ve smyslu [uvedeného ustanovení]?“

K předběžné otázce

- 18 Předně je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury se pro kvalifikaci opatření jako „státní podpory“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU vyžaduje, aby byly splněny všechny následující podmínky. Zaprvé se musí jednat o státní zásah nebo zásah ze státních prostředků. Zadruhé tento zásah musí být způsobilý ovlivnit obchod mezi členskými státy. Zatřetí musí selektivně zvýhodňovat příslušného příjemce. Začtvrté musí nebo může narušovat hospodářskou soutěž (rozsudek ze dne 6. března 2018, Komise v. FIH Holding a FIH Erhvervsbank, C-579/16 P, EU:C:2018:159, bod 43 a citovaná judikatura).
- 19 K první podmínce je třeba připomenout, že k tomu, aby mohla být zvýhodnění kvalifikována jako „podpory“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, musí být jednak poskytnuta přímo nebo nepřímo ze státních prostředků, a jednak musí být přičitatelná státu (rozsudek ze dne 15. května 2019, Achema a další, C-706/17, EU:C:2019:407, bod 47 a citovaná judikatura).
- 20 Kromě toho podle ustálené judikatury platí, že v rámci postupu spolupráce mezi vnitrostátními soudy a Soudním dvorem zavedeného článkem 267 SFEU je na Soudním dvoru, aby poskytl vnitrostátnímu soudu užitečnou odpověď, která mu umožní rozhodnout spor, jenž mu byl předložen. Z tohoto hlediska Soudnímu dvoru přísluší případně přeformulovat otázky, které jsou mu položeny (rozsudek ze dne 2. dubna 2020, Ruská Federace, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, bod 43 a citovaná judikatura).
- 21 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že předkládající soud se ve skutečnosti táže jen na první z podmínek vyjmenovaných výše v bodě 18 tohoto rozsudku a že skutkové okolnosti, které předložil Soudnímu dvoru, se vztahují hlavně k této první podmínce.
- 22 Za těchto okolností je třeba mít za to, že podstatou otázky předkládacího soudu je, zda musí být čl. 107 odst. 1 SFEU vykládán v tom smyslu, že mechanismus, na jehož základě soukromoprávní nezisková organizace odpovědnosti výrobců, která je držitelkou oprávnění vydaného příslušnými veřejnými orgány, vybírá od subjektů, jež uvádějí na trh určitou kategorii výrobků a jež s ní podepsaly za tímto účelem smlouvu, příspěvky jako protiplnění za službu spočívající v tom, že na jejich účet zajišťuje zpracování odpadů z výrobků, které uvádějí na trh, a vyplácí provozovatelům systémů třídění a využívání takových odpadů dotace ve výši stanovené v oprávnění s ohledem na ekologické a sociální cíle, představuje zásah státu nebo ze státních prostředků ve smyslu uvedeného ustanovení.
- 23 V prvním sledu je za účelem posouzení přičitatelnosti opatření státu třeba zkoumat, zda se veřejné orgány podílely na přijímání tohoto opatření (rozsudek ze dne 15. května 2019, Achema a další, C-706/17, EU:C:2019:407, bod 48 a citovaná judikatura).
- 24 V projednávané věci z předkládacího rozhodnutí plyne, že mechanismus upravující rozšířenou odpovědnost výrobce platný v odvětví nakládání s odpady z dotčených textilních výrobků a obuvi byl zaveden předpisy zákonné a podzákonné povahy, konkrétně zákoníkem o životním prostředí

a vyhláškou ze dne 3. dubna 2014 ve znění vyhlášky ze dne 19. září 2017. Tento mechanismus musí proto být považován za přičitatelný státu ve smyslu judikatury uvedené v předchozím bodě tohoto rozsudku.

- 25 Ve druhém sledu je za účelem určení, zda bylo zvýhodnění poskytnuto přímo či nepřímo ze státních prostředků, třeba připomenout, že podle ustálené judikatury zahrnuje zákaz stanovený v čl. 107 odst. 1 SFEU jak podpory poskytnuté státem přímo nebo ze státních prostředků, tak podpory poskytnuté veřejnoprávními nebo soukromými subjekty, které byly zřízeny nebo určeny státem za účelem správy těchto podpor (rozsudek ze dne 15. května 2019, Achema a další, C-706/17, EU:C:2019:407, bod 50 a citovaná judikatura).
- 26 Rozlišení učiněné v tomto ustanovení mezi „podporami poskytovanými státy“ a podporami poskytovanými „ze státních prostředků“ neznamená, že podporami jsou všechna zvýhodnění poskytnutá státem, ať jsou, nebo nejsou financována ze státních prostředků, ale jeho účelem je pouze zahrnout do tohoto pojmu zvýhodnění, která jsou poskytnuta přímo státem, jakož i zvýhodnění, která jsou poskytnuta prostřednictvím veřejné nebo soukromé organizace, která byla určena nebo zřízena tímto státem (rozsudek ze dne 28. března 2019, Německo v. Komise, C-405/16 P, EU:C:2019:268, bod 53 a citovaná judikatura).
- 27 Unijní právo totiž nemůže připustit, aby kvůli pouhému zřízení samostatných organizací pověřených rozdělováním podpor bylo možné obejít pravidla týkající se státních podpor (rozsudek ze dne 9. listopadu 2017, Komise v. TV2/Danmark, C-656/15 P, EU:C:2017:836, bod 45).
- 28 V projednávané věci mají subjekty uvádějící dotčené textilní výrobky a obuv na trh, a sice výrobci, dovozci a distributoři, na základě zásady rozšířené odpovědnosti výrobce zakotvené v článku L. 541-10-3 zákoníku o životním prostředí povinnost přispívat na zpracování odpadů z těchto výrobků nebo takové zpracování zajistit.
- 29 Ke splnění této povinnosti musí tyto subjekty buď samy zajistit zpracování odpadů z dotčených textilních výrobků a obuvi, nebo odvádět finanční příspěvky organizaci odpovědnosti výrobců s oprávněním vydaným orgány veřejné moci, předmětem jejíž činnosti je zajistit nakládání s těmito odpady tím, že uzavírá smlouvy s provozovateli systémů třídění odpadů a vyplácí jim finanční podpory na recyklaci a zpracování těchto odpadů.
- 30 I když z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že se subjekty uvádějící na trh dotčené textilní výrobky a obuv rozhodli splnit povinnost, kterou jim ukládá článek L. 541-10-3 zákoníku o životním prostředí, uzavřením smlouvy se společností Eco TLC, které bylo vyhláškou ze dne 3. dubna 2014 vydáno příslušné oprávnění, nelze jen z této pouhé skutečnosti usuzovat na to, že příspěvky, které této organizaci odpovědnosti výrobců odvádějí, představují povinné příspěvky uložené právními předpisy státu.
- 31 Eco TLC navíc od subjektů uvádějících na trh dotčené textilní výrobky a obuv vybírá finanční příspěvky jako protiplnění za službu spočívající v tom, že na jejich účet zajišťuje jejich zákonnou povinnost zpracovávat odpady z těchto výrobků. Za tímto účelem Eco TLC uzavírá smlouvy s příslušnými provozovateli systémů třídění odpadů, kterým za recyklaci a zpracování odpadů ze zmíněných výrobků vyplácí finanční podpory.
- 32 V této souvislosti je třeba konstatovat, že mechanismus dotčený ve věci v původním řízení stanoví v prvním kroku převod finančních příspěvků od soukromých hospodářských subjektů soukromoprávní společnosti a ve druhém kroku vyplacení části těchto příspěvků uvedenou společností jiným soukromým hospodářským subjektům.

- 33 Jak podotkl generální advokát v bodě 85 svého stanoviska, tyto příspěvky si po celou tuto dobu zachovávají svou soukromou povahu. Prostředky vytvořené hrazením uvedených příspěvků nikdy neprocházejí státním rozpočtem nebo rozpočtem jiné veřejné entity a nikdy nepřecházejí do rukou orgánů veřejné moci. Ze spisu, který je Soudnímu dvoru k dispozici, vyplývá, že dotýčný členský stát se nevzdává žádných prostředků z jakéhokoli titulu – jako jsou daně, poplatky, příspěvky či jiné prostředky – které by podle vnitrostátních právních předpisů měly být odváděny do státního rozpočtu.
- 34 Z toho plyne, že mechanismus dotčený ve věci v původním řízení nevyvolává žádný přímý ani nepřímý přesun státních prostředků.
- 35 Podle judikatury Soudního dvora se ovšem pojem „podpora“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU může vztahovat na opatření, která neobnášejí převod státních prostředků (rozsudek ze dne 9. listopadu 2017, Komise v. TV2/Danmark, C-656/15 P, EU:C:2017:836, bod 43 a citovaná judikatura).
- 36 Článek 107 odst. 1 SFEU totiž zahrnuje veškeré finanční prostředky, které mohou orgány veřejné moci skutečně použít k podpoře podniků, aniž je rozhodné, zda tyto prostředky trvale patří do majetku státu, či nikoli. I když částky odpovídající dotčené podpoře nejsou trvale v držení státní pokladny, skutečnost, že zůstávají neustále pod veřejnou kontrolou, a tudíž jsou k dispozici příslušným vnitrostátním orgánům, stačí k tomu, aby byly kvalifikovány jako „státní prostředky“ (rozsudky ze dne 16. května 2002, Francie v. Komise, C-482/99, EU:C:2002:294, bod 37, jakož i ze dne 15. května 2019, Achema a další, C-706/17, EU:C:2019:407, bod 53).
- 37 Je proto třeba ověřit, zda prostředky, které Eco TLC používá k vyplacení finančních podpor smluvním provozovatelům systémů třídění odpadů, zůstávají neustále pod veřejnou kontrolou, a tedy k dispozici příslušným vnitrostátním orgánům.
- 38 V této souvislosti je zaprvé třeba uvést, jak bylo již konstatováno výše v bodě 33 tohoto rozsudku, že tyto prostředky nikdy neprocházejí státním rozpočtem nebo rozpočtem jiné veřejné entity a nikdy nepřecházejí do rukou orgánů veřejné moci.
- 39 Ze spisu předloženého Soudnímu dvoru navíc vyplývá předně, že pro uvedené prostředky není stanovena žádná zvláštní vkladová povinnost, dále že v případě, kdy organizace odpovědnosti výrobců ukončí svou činnost, nejsou případné zůstatky – po započtení nákladů souvisejících s ukončením činnosti a po odečtení dluhů této organizace odpovědnosti výrobců vůči státu a vůči všem jejím věřitelům – převedeny orgánům veřejné moci, a konečně že k rozhodování sporů z výběru příspěvků, které mají hradit subjekty uvádějící na trh dotčené výrobky, prostřednictvím mechanismu dotčeného ve věci v původním řízení jsou příslušné civilní nebo obchodní soudy.
- 40 Z toho plyne, že stát nikdy nemá skutečný přístup k uvedeným prostředkům a že organizace odpovědnosti výrobců nemá žádnou výsadu vlastní orgánům veřejné moci.
- 41 Zadruhé prostředky, jež Eco TLC používá v rámci mechanismu dotčeného ve věci v původním řízení, jsou určeny výhradně k plnění úkolů, které jsou jí svěřeny zákonem. Tato zákonná zásada výhradního určení těchto prostředků spíše ukazuje, v případě neexistence jakékoli jiné skutečnosti, která by prokazovala opak, že stát právě s těmito prostředky disponovat nemohl, tj. nemohl rozhodnout o jiném určení, než které stanoví zákon (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. března 2019, Německo v. Komise, C-405/16 P, EU:C:2019:268, bod 76 a citovaná judikatura).
- 42 Zatřetí je pravda, že sazebník finančních podpor vyplácených oprávněnou organizací odpovědnosti výrobců provozovatelům systémů třídění odpadů je stanoven státem.

- 43 Jak ovšem vyplývá z bodů 5 a 15 tohoto rozsudku, oprávněné organizace určují celkovou částku finančního příspěvku vybíranou od subjektů uvádějících dotčené výrobky na trh, a to tak, aby každoročně pokryla náklady vyplývající z plnění specifikací, tj. vyplacení finančních podpor provozovatelům systémů třídění odpadů, provozní náklady, jakož i různé činnosti zaměřené na prevenci a osvětu.
- 44 Francouzská vláda poukázala dále ve svém písemném vyjádření na to, že sazebník finančních podpor vyplacených oprávněnou organizací odpovědnosti výrobců provozovatelům systémů třídění odpadů odpovídá podle specifikací uvedených v příloze vyhlášky ze dne 3. dubna 2014 průměrným čistým nákladům na třídění. Konkrétně k valorizaci provedené vyhláškou ze dne 19. září 2017 uvedla, že tuto valorizaci určily orgány veřejné moci na základě návrhů obsažených v ročním přehledu Environmentálního, ekonomického a sociálního monitorovacího střediska pro třídění a využití odpadů z dotčených textilních výrobků a obuvi. Toto monitorovací středisko, zřízené společností Eco TLC, provedlo pro účely vypracování tohoto přehledu soupis nákladů a příjmů provozovatelů systémů třídění a konstatovalo, že náhrady za třídící činnosti jsou nedostatečné.
- 45 Oprávněná organizace odpovědnosti výrobců má tedy podle všeho rozhodující úlohu při určování a pozměňování sazebníku finančních podpor vyplacených provozovatelům systémů třídění odpadů, což ovšem musí ověřit předkládající soud.
- 46 Začtvrté z předkládacího rozhodnutí sice vyplývá, že vyhláška ze dne 3. dubna 2014 stanoví určité podmínky, které musí provozovatelé systémů třídění odpadů splnit, aby jim mohl vzniknout nárok na tyto finanční podpory, avšak francouzská vláda ve svém písemném vyjádření podotkla, že oprávněná organizace odpovědnosti výrobců má ve svých vztazích s provozovatelem systémů třídění jistou smluvní volnost k určení dalších podmínek pro vznik tohoto nároku. Eco TLC ostatně podle zmíněné vlády využila této volnosti tím, že sama z vlastní iniciativy zavedla přísnější podmínky pro vznik nároku na finanční podpory, než které stanovil stát.
- 47 Eco TLC má tudíž podle všeho možnost ovlivnit určování příjemců finančních podpor, které mohou být vyplaceny z mechanismu dotčeného ve věci v původním řízení. Předkládajícímu soudu nicméně přísluší ověřit, zda tomu tak skutečně je.
- 48 Zapáté a na posledním místě z předkládacího rozhodnutí plyne, že státem jmenovaný státní cenzor se účastní zasedání představenstva společnosti Eco TLC, je informován o podmínkách finančních investic plánovaných touto společností před jejich schválením představenstvem a může mít přístup ke všem dokumentům souvisejícím s finančním řízením, aby v případě nedodržení pravidel řádné finanční správy o tom informoval příslušné orgány veřejné moci, které jsou oprávněny uložit pokutu, rozhodnout o pozastavení oprávnění, či dokonce toto oprávnění odejmout.
- 49 Ze spisu předloženého Soudnímu dvoru ovšem vyplývá, že zmíněný státní cenzor nemá v představenstvu společnosti Eco TLC hlasovací právo, které by mu umožnilo vykonávat vliv na správu prostředků využívaných touto společností k vyplacení finančních podpor provozovatelům systémů třídění odpadů. Navíc vše nasvědčuje tomu, že úkolem řečeného cenzora je jen dohlížet na zachování finanční způsobilosti této společnosti.
- 50 Z výše uvedeného – s výhradou ověření, která musí provést předkládající soud – vyplývá, že prostředky používané společností Eco TLC k vyplacení finančních podpor provozovatelům systémů třídění odpadů nezůstávají neustále pod veřejnou kontrolou ve smyslu judikatury citované výše v bodě 36 tohoto rozsudku, a tudíž nepředstavují státní prostředky ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.
- 51 S ohledem na všechny shora rozvedené úvahy je třeba na položenou otázku odpovědět, že čl. 107 odst. 1 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že mechanismus, na jehož základě soukromoprávní nezisková organizace odpovědnosti výrobců, která je držitelkou oprávnění vydaného příslušnými veřejnými orgány, vybírá od subjektů, jež uvádějí na trh určitou kategorii výrobků a jež s ní podepsaly

za tímto účelem smlouvu, příspěvky jako protiplnění za službu spočívající v tom, že na jejich účet zajišťuje zpracování odpadů z výrobků, které uvádějí na trh, a vyplácí provozovatelům systémů třídění a využívání takových odpadů dotace ve výši stanovené v oprávnění s ohledem na ekologické a sociální cíle, nepředstavuje zásah ze státních prostředků ve smyslu uvedeného ustanovení, pokud tyto dotace nezůstávají neustále pod veřejnou kontrolou, což musí ověřit předkládající soud.

K nákladům řízení

- 52 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

Článek 107 odst. 1 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že mechanismus, na jehož základě soukromoprávní nezisková organizace odpovědnosti výrobců, která je držitelkou oprávnění vydaného příslušnými veřejnými orgány, vybírá od subjektů, jež uvádějí na trh určitou kategorii výrobků a jež s ní podepsaly za tímto účelem smlouvu, příspěvky jako protiplnění za službu spočívající v tom, že na jejich účet zajišťuje zpracování odpadů z výrobků, které uvádějí na trh, a vyplácí provozovatelům systémů třídění a využívání takových odpadů dotace ve výši stanovené v oprávnění s ohledem na ekologické a sociální cíle, nepředstavuje zásah ze státních prostředků ve smyslu uvedeného ustanovení, pokud tyto dotace nezůstávají neustále pod veřejnou kontrolou, což musí ověřit předkládající soud.

Podpisy